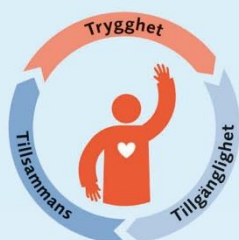

Rutin för arbetet med barn och unga i Västerbotten med sexuell beteendeproblematik

Reviderad 20240320

Syfte och bakgrund

All offentlig verksamhet ska genomsyras av ett barnrättsperspektiv. Det görs genom att alltid utgå från barnets perspektiv, barnperspektivet och barnrättsperspektivet och att säkerställa barnets rättigheter i åtgärder och beslut som rör barn. Allt samarbete mellan kommunerna i Västerbotten och Region Västerbotten ska utgå från barnkonventionens fyra grundprinciper om barns rättigheter:

- Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter (artikel 2)
- Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa, principen om barnets bästa (artikel 3)
- Barnets rätt till liv och utveckling (artikel 6)
- Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad. Barnet har därmed rätt att få göra sig hörd och påverka den egna situationen (artikel 12)

Inget barn ska bli utsatt för övergrepp och inget barn ska begå övergrepp på andra. För barn och unga är tidiga, samordnade insatser viktigt för att förebygga, motverka och åtgärda skadliga beteenden. Samverkan mellan olika aktörer och nivåer är en viktig del i att säkerställa att barn och unga får insatser och stöd utifrån förutsättningar, livssituation och behov. För att skapa goda förutsättningar för samordnade insatser finns i Västerbotten en överenskommelse om regional samverkan för hälsa vård, omsorg och stöd. Den tar sin grund i en gemensam framtidsbild där utgångspunkten är "I västerbottningens skor" med ledorden trygghet, tillsammans och tillgänglighet.

Beredning barn och unga i Västerbotten initierade 2020 ett utvecklingsarbete med syfte att skapa en rutin vid upptäckt och arbete med barn och ungdomar som har eller riskerar att utveckla ett avvikande eller brottsligt sexuellt beteende. Ytterligare ett mål är att med ökad kunskap kunna arbeta förebyggande och upptäcka dessa barn i tid.

- Målgrupp/definition:
  - Barn och unga som utsätter sig själv och andra för sexuella övergrepp.
  - Barn och unga som utvecklat eller riskerar att utveckla ett sexuellt avvikande och brottsligt beteende.
- Rutinen syftar till att förtydliga arbetssätt i samband med upptäckt av barn med sexuell beteendeproblematik enligt definitionen ovan. Rutinen ska hjälpa professionella att veta vem som gör vad.

Förutsättningarna är olika i länet och lokala överenskommelser kan förekomma.

Beslut om rutin, uppföljning och avvikelshantering

Rutinen är framtagen av Strategisk samverkan barn och unga i Skellefteå med arbetsgrupp bestående av Hanna Morén, Carina Hedlund från socialtjänsten Skellefteå och Johanna Lundberg från Region Västerbotten.

- Den ursprungliga versionen av rutinen fastställdes av Länsamverkansgruppen 20211118
- Revideringen godkändes av Beredning barn och unga 20240320.
- Avvikelse hanteras lokalt men lyfts vidare till Beredning barn och unga.
- Uppföljningsansvariga av länsrutinen är Beredning barn och unga.

Viktiga professionella

- Socialtjänst
- Barn- och ungdomspsykiatri
- Barn- och ungdomshabilitering
- Första linjen (hälsocentraler/ungdomsmottagning/kontaktcenter barn och unga)
- Elevhälsa
- Polis/åklagare

Checklista för professionella

- Hur avslöjades handlingen?
- Vem är offret/offren?
- Vem är förövaren/den som utsatt någon annan?
- Finns fler möjliga offer?
- Skydd för både offer och den som utsatt någon annan
- Anmälan till socialtjänsten/polis
- Krissamtal
- Riskbedömning/Eraser
- Övriga tester och utredning

Vad behöver den som utsatt någon annan?

- Skiljas från sitt offer
- En omgivning som inte möjliggör nya övergrepp
- Riskbedömning/få sina behandlingsbehov utredda
- Ev. screening för trauma/NPF
- Adekvata insatser utifrån bedömning/utredning

Alla som arbetar inom skola, polis, hälso- och sjukvård är skyldiga enligt lag att anmäla om det finns misstanke om att ett barn far illa eller riskerar att fara illa. Kontakta socialtjänsten på aktuell ort.

Ansvarsområden

Socialtjänst

Socialtjänsten ska skyndsamt göra en skyddsbedömning och ta ställning till om det finns behov av omedelbara åtgärder.

Inleda utredning för bedömning av barnets behov av skydd och stöd.

Ta ställning till polisanmälan.

Göra en riskbedömning (Eraser) gällande risk för återfall i sexualbrott.

Ansöka om LVU (2 § eller 3 §) vid hög risk för återfall.

Samordna arbetet med andra myndigheter

Primärvård och BUP

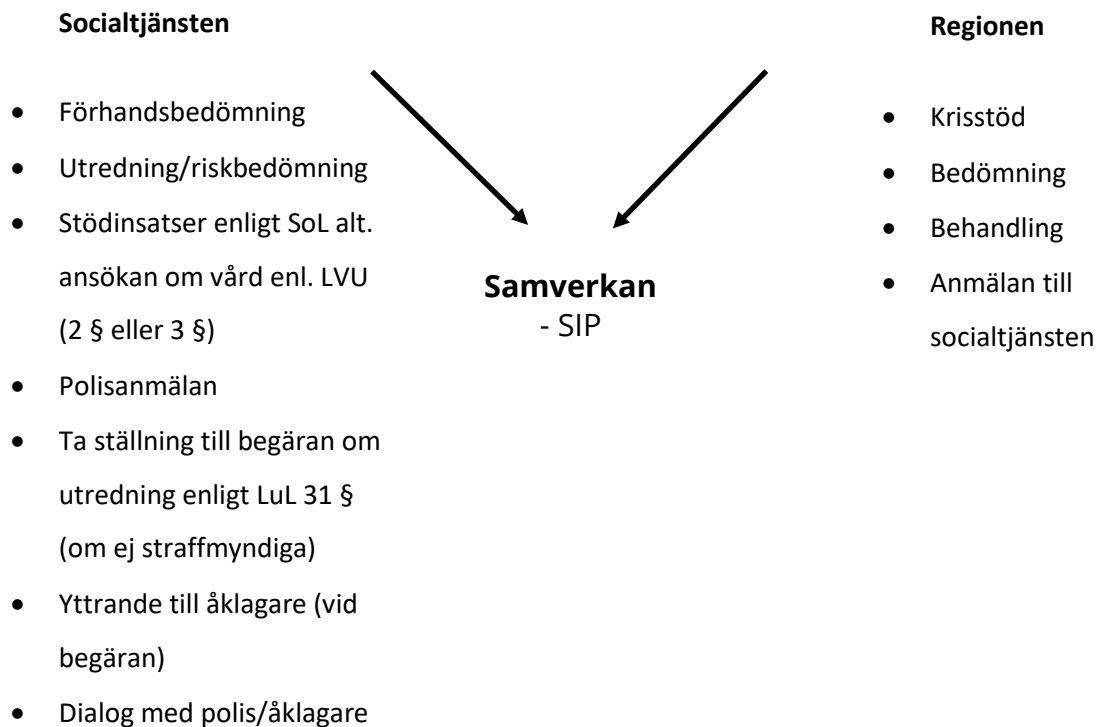
Utreda barnets somatiska och psykiska status samt bedöma behov av behandling. Om barnet inte har en pågående kontakt inom vården kontaktas Kontaktcenter barn och unga psykisk hälsa.

Erbjuda behandling vid behov (BUP ansvariga om barnet har psykiatrisk diagnos och bedöms vara i behov av vård på specialistnivå).

Krisstöd till barn och vårdnadshavare (Primärvården i första hand, BUP är ansvariga om barnet har psykiatrisk diagnos och bedöms vara i behov av vård på specialistnivå).

Samverka med socialtjänst och berörda instanser.

Rutin samverkan

Ett samarbete mellan

